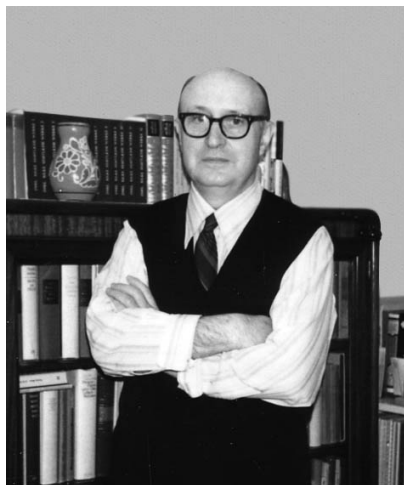

ІЗАРСЬКИЙ Олекса (справж. — Мальченко Олексій Григорович; ін. псевд. та крипт.: Ол. Із., О. Погар; 30. 08. 1919, Полтава — 28. 03. 2007, м. Лейквуд побл. м. Клівленд, шт. Огайо, США) — письменник, літературознавець, перекладач. Навч. на філол. факультеті Київ. університету (1937–41). У 30-х рр. входив до літ. гуртка при Полтав. центр. наук. б-ці, яким керував [П. Капельгородський](#). Заохочений ним, І. написав роман «Мій дід» (не опубл.), повість «Ранок» (1942–43, вид. у Мюнхені 1963), якою започаткував хроніку (частково автобіогр.) життя вигаданого персонажа Віктора Лисенка. Від 1943 — у Німеччині (м. Діссен, Мюнхен), від 1949 — у США (Лейквуд). Видав продовження хроніки: повість «Віктор і Ляля» (1965; присвяч. шкіль. рокам), романи «Чудо в Мисловицях» (1967; перебування 1944 у

Сілезії, Польща), «Київ» (1971; про навч. в університеті), «Саксонська зима» (1972), «Полтава» (1977; П., 1999; 2006; роки окупації), «Літо над озером» (1981; життя у Діссені; усі надрук. у Мюнхені), «Столиця над Ізаром» (ін. назва — «Мюнхен», заверш. 1986; перше вид. — П., 2002). Центр. проблемою цих творів є ставлення до України, до її нац. питань. Проза І. познач. асоціативністю думок і образів, вишуканістю висловів, багатством метафор, порівнянь. Автор літ.-крит. нарисів «Рільке на Україні» (Філадельфія, 1952; передрук. у зб. «Райнер Марія Рільке й Україна», Дрогобич, 2002), ст. «Р. Роллан-Г. Гессе» («Українська літературна газета», 1958, № 9), «Й. Ляйтбег і Україна» (ж. «Сучасність», 1961, № 3), «Михайло Орест у листах» (там само, 1964, № 3–4). Видано його «Щоденники. 1940–1980» (П., 2006).

Рекомендована література

1. Лаврінченко Ю. О. Ізарський. «Ранок» // Листи до приятелів. 1964. № 3–4;
2. Горбач А.-Г. Зустріч українця з Німеччиною // Сучасність. 1967. № 11;
3. Костюк Г. З літопису літературного життя в діаспорі. Мюнхен, 1971;
4. Рудницький Л. Література з місією // СіЧ. 1992. № 2;
5. Ротач П. Розвіяні по чужині. Полтавці на еміграції: Короткий бібліогр. довід. П., 1998;
6. Качуровський І. Проза Олекси Ізарського // Качуровський І. Променисті силуетки. Мюнхен, 2002.

[О. Г. Астаф'єв](#)

Бібліографічний опис:

Ізарський Олекса / О. Г. Астаф'єв // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-13796>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).